

Stöd vid val av läromedel

Det finns många olika läromedel och mycket undervisningsmaterial att basera undervisningen på. En del resurser kan du som lärare ta fram själv, via kollegor eller tips i olika forum. När det gäller läromedel är det viktigt att ställa frågor om hur de är framtagna. Tillsammans med dina lärarkollegor ska du ha möjlighet att ställa krav på läromedel och välja sådana som är av hög kvalitet, passar din undervisningssituation, se om de ger möjlighet att möta de olika behov som dina elever har samt om de baseras på läroplaner, ämnesplaner och kursplaner.

Det här stödet innehåller frågor som är bra att ställa sig vid inköp av läromedel och vad du som lärare ska kräva av ett läromedel. Stödet består av frågor som du ska kunna ställa till det aktuella läromedelsföretaget, oavsett om det rör tryckta eller digitala läromedel. Varje fråga har tips på vilka krav du kan ställa på ett läromedel med hög kvalitet. Gå igenom frågorna och gör en samlad bedömning av läromedlet utifrån de provexemplar och beskrivande underlag du har tillgång till.

Vägledande frågor

Vilar läromedlet på läroplanens värdegrund och riktlinjer?

■ Läromedel ska nå upp till läroplanens värdegrund och uppdrag, övergripande mål och riktlinjer för utbildningen samt kursplaner som kompletteras med kunskapskrav. När du väljer läromedel bör du enkelt få tillgång till information om hur det följer läroplanens värdegrund och riktlinjer.

Utgår läromedlet från det syfte som finns beskrivet i kurs- eller ämnesplaner?

■ Läromedel ska innehålla det centrala innehåll som utgår från ämnets syfte och finns angivet i kurs- eller ämnesplaner och täcker alla väsentliga moment med en anpassad svårighetsnivå och progression. Utifrån ämnets specifika kunskapskrav, ska ett läromedel kunna främja ett varierande arbetssätt med genomgångar, samtal, gruppövningar, diskussioner och enskilt arbete.

■ Förklaras begrepp och teorier? Finns det illustrationer och exempel? Förklaras sammanhanget och är detta anpassat till dina elever och deras förmåga att ta till sig materialet?

■ Är uppgifter och övningar omväxlande, motiverande och utmanande på olika nivåer?

Har läromedlet en struktur som ger undervisningen progression och eleverna sammanhang?

■ Läromedlet bör ha en uppbyggnad som främjar kunskapsutveckling. Redogörs det för hur språket är anpassat till årskursen? Främjar läromedlet att eleverna kan lära sig och förstå självständigt och underlättar det övergången till högre årskurser? Läromedlets struktur ska förstärka undervisningen och lärandet.

Hur har utvecklingen av läromedlet gått till?

■ Du som lärare har rätt att få insyn i hur utvecklingen av ett läromedel sett ut. De frågor som provexemplar eller beskrivande underlag inte tar upp, är du välkommen att kontakta utgivaren om. Läromedlets innehåll bör vara aktuellt och relevant för det specifika ämnesområdet och beskrivet på ett nyanserat sätt så att olika perspektiv kommer fram. Informationen bör svara på hur lärarens och elevens behov tillgodoses.

■ Har lärare och experter varit med vid utvecklingen av läromedlet?

■ Har hänsyn tagits till modern forskning och pedagogik?

Framgår det tydligt hur utgivaren tar hand om synpunkter på läromedlet?

- Finns det tydlig information om vart man ska vända sig om det finns synpunkter på innehållet i ett läromedel?

Vilket utgivningsår är det på läromedlet?

- Det är viktigt att läromedel är aktuella och tidsenliga eftersom kunskap och värdegrund utvecklas över tid. Tänk på att en ny utgåva är en förnyad version av ett tidigare utgivet läromedel och inte ett helt nytt läromedel.

Finns det en lärarhandledning till läromedlet?

- Lärarhandledningen kan ge viktig

inspiration och stöd för att planera och genomföra undervisningen. Lärarhandledningen bör också ge dig verktyg för bedömning av eleven utifrån kunskapskraven. Är handledningen vägledande för vilka kunskapskrav som eleven ska uppnå?

Hur många delar ingår i läromedlet och ges möjligheter att undervisa flexibelt och anpassat till enskilda elever med olika kunskapsnivåer och förmågor?

- Ett grundläromedel täcker hela eller väsentliga delar av en eller flera kurser eller årskurser. Med flera olika delar i läromedlet – såsom texter på olika svårighetsnivåer, tillhörande arbetsböcker, inläsningstjänst och digitalt material – kan du som lärare undervisa flexibelt och

anpassat till olika elevers behov och på så sätt ta del av hela det värde som ett läromedel kan ge.

Är läromedlet tillgängligt och har det formgivning och funktionalitet som förstärker undervisning och lärande?

- Läromedel bör vara tillgängliga och ta hänsyn till elever med olika behov. Digitala läromedel bör vara anpassade efter användaren och ha funktionalitet som förstärker undervisningen och lärandet. Har läromedlet typsnitt, rubriksättning, bilder och illustrationer och en grafisk formgivning som förstärker undervisning och lärande? Är de lätta för dig som lärare och dina elever att ta till sig? Är det översiktligt och greppbart?

Bidrar läromedlet till att utveckla kunskaper och förmågor?

- Läromedel ska, på olika nivåer, främja utvecklandet av kunskaper och förståelse samt förmågan att analysera, tänka kritiskt och tillämpa förvärvade kunskaper.
- Läromedlet ska stimulera till ett livslångt lärande.
- Läromedlet ska vara ett verktyg som ger alla elever möjlighet att lära sig mer.

Om Läromedelsföretagen

Läromedelsföretagen är en branschorganisation med 18 medlemsföretag som står för 90 procent av skolans läromedel och en betydande del av högskolans kurslitteratur.

Tillsammans verkar vi för att lärare ska få bättre förutsättningar att undervisa och för att elever och studenter ska nå högre kunskapsresultat, i förskola, grundskola, gymnasieskola, komvux, SFI, universitet, högskola och folkbildning.

Följande läromedelsföretag är medlemmar:

■ Beta Pedagog	■ Lustus Förlag
■ Bilda Förlag	■ Liber
■ Bonnierförlagen Lära	■ Majemaförlaget
■ Capensis förlag	■ Natur & Kultur
■ Clio-Bonnier Education	■ Norstedts juridik
■ Digilär	■ Nypon Förlag
■ Folkuniversitetets förlag	■ Sanoma Utbildning
■ Gleerups Utbildning	■ SICA Läromedel
■ Hands-On Science Text	■ Studentlitteratur

Om du har frågor eller synpunkter på utgivet material är du välkommen att kontakta våra medlemsföretag. Hos respektive läromedelsföretag finns det information om vart du kan vända dig.

Stödet vid val av läromedel antogs den 22 oktober, 2020.

LÄROMEDELSFÖRETAGEN